

Kršćanstvo in judovstvo o postu pri koreninah vere očetov

Post – kot del prehrane – je velike važnosti v Svetem pismu in judovski, krščanski ter muslimanski tradiciji, saj na izreden način razlaga povezavo med telesnostjo in duhovnostjo, verski odnos ustvarjenega bitja ter Božje dobrote in usmiljenja. Vsemogočni Stvarnik, ki daje živež vsemu živemu, zahteva od moža in žene zavesten odgovor, saj sta ustvarjena po njegovi podobi. Zato tudi uživanje hrane – kot vzdrževanje od hrane – nista brez globokega simboličnega in duhovnega smisla.

»To je posebno razvidno iz nekaterih prilik, ki so polagale temelje izraelske izkušnje, kot pri Mojzesovem štiridesetdnevem postu na Sinaju, preden je prejel sveto Postavo in z njo zavezo odrešenja za hebrejsko ljudstvo,« razlaga dober poznavalec judovstva, msgr. Pier Francesco Fumagalli (v letih 1986-1993 je bil tajnik vatikanske komisije za verske donose z judovstvom in je še danes njen član). Dodaja: »Tudi kraljica Estera se je postila in molila, preden je stopila pred kralja Ahasvérja, da bi ga prosila za ljudstvo, ki je bilo v največji nevarnosti in mu je grozilo iztrebljenje. V Jonovi knjigi si prebivalci Niniv in celo živalim nalože post, se oblečejo v raševino in posujejo s pepelom, da bi si izprosili odpuščanje in bi jim bilo prizanešeno z Božjimi kaznimi, kakor je grozil prerok.« Ta neprestana povezava med usmiljenjem grehom in odrešenjem se je ohranila in poglobljala skozi tisočletja v hebrejski tradiciji, in njihov koledar ima še vedno Esterin post (13. adarja), post prvorojencev pred Veliko nočjo (14. nizana) in slovesni post Spravnega dne ali Jom Kippúrja (10. tišrija).

V krščanski tradiciji ima post v bistvu iste vrednote, kot v hebrejski, čeprav so v dveh tisočletjih »žalostne polemike pogosto oropale vest te duhovne zadolžitve, pravi isti strokovnjak. »Jezus sam se je pred začetkom svojega javnega življenja postil štirideset dni v puščavi in kristjani sledijo njegovemu zgledu po nauku posnemanja Kristusa, saj se obračajo naprej, da bi po štiridesetdnevem postu v Veliki noči vstajenja prejeli dar odrešenja.«

Če ne upoštevamo raznih posebnih predpisov, »je glavna razlika v kristocentričnem odnosu, ki je značilen za krščansko vero, ki pa – kakor čudno zveni – postane korenina tistega, česar se morejo kristjani naučiti iz verske

tradicije včerajšnjega in današnjega hebrejskega ljudstva.« V tem edinstvenem odnosu, ki v Kristusu veže krščansko vcepljenje na "sveto korenino" Izraela, »je vsa moč in potreba sklicevati se neprestano na dediščino očetov in mater vere, od Abrahama in Sare do današnjega dne.«

Prav bi bilo vprašati se, kaj se kristjani lahko nauče glede posta od Judov. »Predvsem,« pravi Fumagalli, »podpirajo hebrejsko skupnost, združeno v postu in molitvi, močne napetosti eshatološkega upanja in očiščenja od greha v pričakovanju Božjega daru polnega odrešenja kakor je to še na posebno slovesen način videti v Jom Kippúrju.« Za kristjana torej, »ki včasih tvega omejiti svoje eshatološko obzorje na upanje, ki se je že v celoti uresničilo v Kristusovi veliki noči, in posledično z osiromašenjem mesijanskega pričakovanja in prizadevanja za odrešilno bodočnost, bi bil zgled goreče in neugasljive žeje po odpuščanju in bratski skupnosti morda največji dar, ki ga Jud lahko ponudi na tem področju.«